ZADBAJ O BEZPIECZEŃSTWO

ZAMONTUJ CZUJKĘ DYMU I CZADU

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Ostródzie

Kampania edukacyjno-informacyjna „Czujka na straży Twojego bezpieczeństwa!”

CZUJKA
na straży Twojego bezpieczeństwa!

Ostróda, 9 grudnia 2024 r.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 listopada 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. 2024 poz. 1716)

Nowelizacja rozporządzenia MSWiA z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2023 poz. 822) wprowadziła **§ 28a**, **w którym nałożono m.in. obowiązek stosowania autonomicznych czujek dymu i autonomicznych czujek tlenku węgla.**

§ 28a ust. 1

Pomieszczenie mieszkalne lub jednostkę mieszkalną, w których są świadczone usługi hotelarskie (tj. związane z krótkotrwałym, ogólnie dostępnym wynajmowaniem domów, mieszkań, pokoi, miejsc noclegowych etc.),

a także

lokal mieszkalny

należy wyposażyć w co najmniej jedną autonomiczną czujkę dymu,

spełniającą wymagania Polskiej Normy **PN-EN 14604** dotyczącej autonomicznych czujek dymu.

Wymagań **nie stosuje się** w przypadku ochrony pomieszczenia mieszkalnego, jednostki mieszkalnej lub lokalu mieszkalnego przez **system sygnalizacji pożarowej lub stałe samoczynne urządzenie gaśnicze**

Terminy obowiązywania wymagań dot. stosowania autonomicznych czujek dymu:

- **od 1 stycznia 2030 r.** (istniejące lokale mieszkalne),
- **po 23 grudnia 2024 r.** (nowe lokale mieszkalne),
- **od 30 czerwca 2026 r.** (istniejące pomieszczenia i jednostki mieszkalne, w których są świadczone usługi hotelarskie),
- **po 23 grudnia 2024 r.** (nowe pomieszczenia i jednostki mieszkalne, w których są świadczone usługi hotelarskie).

Istniejące lokale mieszkalne, pomieszczenia i jednostki mieszkalne

- użytkowane jako takie w dniu wejścia w życie rozporządzenia tj. 23 grudnia 2024 r.

§ 28a ust. 2

Pomieszczenie, w którym odbywa się proces spalania paliwa stałego, ciekłego lub gazowego, wchodzące w skład lokalu mieszkalnego lub lokalu użytkowego przeznaczonego na pobyt ludzi, znajdującego się w strefie pożarowej zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL,
należy wyposażyć w co najmniej jedną autonomiczną czujkę tlenku węgla,
spełniającą wymagania Polskiej Normy **PN-EN 50291-1** dotyczącej urządzeń elektrycznych do wykrywania tlenku węgla w pomieszczeniach domowych.

Wymagań dotyczących stosowania autonomicznych czujek tlenku węgla **nie stosuje się** w przypadku, gdy **proces spalania odbywa się w urządzeniu z zamkniętą komorą spalania**, a także **gdy spalanie ma miejsce w zasilanym paliwem gazowym urządzeniu przeznaczonym do przygotowania posiłków**.

Terminy obowiązywania wymagań dot. stosowania autonomicznych czujek tlenku węgla:

- **od 1 stycznia 2030 r.** (istniejące lokale mieszkalne),
- **po 23 grudnia 2024 r.** (nowe lokale mieszkalne),
- **od 30 czerwca 2026 r.** (pomieszczenia w istniejących lokalach użytkowych przeznaczonych na pobyt ludzi),
- **po 23 grudnia 2024 r.** (pomieszczenia w nowych lokalach użytkowych przeznaczonych na pobyt ludzi).

Istniejące lokale mieszkalne, pomieszczenia w lokalach użytkowych przeznaczone na pobyt ludzi - użytkowane jako takie w dniu wejścia w życie rozporządzenia tj. 23 grudnia 2024 r.

Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2024 r. w sprawie rodzinnych domów pomocy (Dz.U. 2024 poz. 1129)

Rozporządzenie weszło w życie 29 lipca 2024 r.

§2 ust. 3

W **jednym budynku mieszkalnym jednorodzinnym** może być prowadzony **nie więcej niż jeden rodzinny dom pomocy.**

§5 ust. 1 pkt 1 lit. g

Budynek rodzinnego domu pomocy lub strefę pożarową, w której są realizowane usługi bytowe i opiekuńcze, wyposaża się co najmniej w:

– **autonomiczne czujki dymu** obejmujące **wszystkie pomieszczenia**, z wyjątkiem pomieszczeń, które z uwagi na niskie ryzyko pożarowe nie wymagają ochrony za pomocą automatycznego wykrywania pożaru,

– **autonomiczne czujki tlenku węgla** obejmujące **pomieszczenia, w których występuje proces spalania paliwa**, podczas którego może nastąpić niekontrolowane wydzielanie się tlenku węgla do pomieszczenia,

§5 ust. 1 pkt 1 lit. g

Budynek rodzinnego domu pomocy lub strefę pożarową, w której są realizowane usługi bytowe i opiekuńcze, wyposaża się co najmniej w:

– **gaśnicę** o skuteczności gaśniczej nie mniejszej niż 55A **na każdej kondygnacji domu**, a **kuchnię w dodatkową gaśnicę** o skuteczności gaśniczej nie mniejszej niż 21A 40F,

– **oprawy oświetlenia ewakuacyjnego na drogach ewakuacyjnych i drogach komunikacji wewnętrznej**, którymi przebiega dojście lub przejście ewakuacyjne **z pomieszczeń**, w których są świadczone usługi bytowe lub opiekuńcze, **zlokalizowanych na kondygnacji innej niż pierwsza nadziemna**, zapewniających **natężenie** oświetlenia na podłodze wzdłuż środkowej linii tych dróg **nie mniejsze niż 1 lx**;

§10 ust. 4

Istniejące w dniu wejścia w życie rozporządzenia rodzinne domy pomocy **dostosują się** do standardów usług, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 1, **najpóźniej w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia (czyli do 29 lipca 2025 r.)**

§5 ust. 1 pkt. 1 lit. d

Pokoje mieszkalne usytuowane **na pierwszej kondygnacji nadziemnej** budynków wielokondygnacyjnych, przy czym dopuszcza się usytuowanie pokoi mieszkalnych przeznaczonych wyłącznie dla osób swobodnie poruszających się po pionowych drogach komunikacji ogólnej na drugiej kondygnacji nadziemnej pod warunkiem **wyposażenia budynku lub strefy pożarowej**, w których jest prowadzony rodzinny dom pomocy, w **co najmniej dwa wyjścia na zewnątrz**, z których **jednym są drzwi wyjściowe z budynku**, a **drugim – inne wyjście umożliwiające ewakuację z drugiej kondygnacji nadziemnej**:

– **schodami ewakuacyjnymi zewnętrznymi**, których wykonanie ogranicza możliwość oddziaływania pożaru na osoby ewakuujące się lub

– **klatką schodową spełniającą wymagania** rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie dla ewakuacyjnych klatek schodowych przeznaczanych do ewakuacji ze strefy pożarowej **ZL II**, lub

– **w bezpieczne miejsce do sąsiedniej strefy pożarowej**,

§10 ust. 5

W budynku, w którym **jest prowadzony rodzinny** dom pomocy świadczący usługi bytowe i opiekuńcze **w dniu wejścia w życie rozporządzenia**, oraz w **budynku, w którym rodzinny dom pomocy zostanie utworzony najpóźniej do dnia 31 grudnia 2024 r., dopuszcza się**, jednak **nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2030 r., usytuowanie pokoi mieszkalnych na kondygnacji drugiej nadziemnej wyłącznie dla osób przebywających w domu samodzielnie poruszających się po pionowych drogach komunikacji ogólnej mimo braku spełniania wymogów**, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 1 lit. d.

§10 ust. 5

Przepisów § 5 ust. 1 pkt 1 lit. d **nie stosuje się** w przypadku rodzinnego domu pomocy prowadzonego w budynku **spełniającym wymagania ochrony przeciwpożarowej dla kategorii zagrożenia ludzi ZL II**, określone w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej, **lub przez zastosowanie rozwiązań zamiennych** w trybie i na zasadach, o których mowa w art. 6a ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 275).

STATYSTYKI ZA ROK 2023 Z TERENU CAŁEJ POLSKI

Przez cały 2023 rok powstało **29 735 pożarów w obiektach mieszkalnych**, niestety **365 osób straciło życie**, a 1 921 odniosło obrażenia.

W związku z emisją tlenku węgla, strażacy **odnotowali 4 350 interwencji**, w których **53 osoby uległy śmiertelnemu zatruciu czadem**, a 1 468 uległo podtruciu.

Każdego roku w Polsce w pożarach budynków lub innych obiektów budowlanych śmierć **ponosi średnio 455 osób**.

Wartość ta utrzymuje się pomimo spadku ogólnej liczby pożarów.

Analizując dane można stwierdzić, że:

1) około **80% ofiar śmiertelnych** notowane jest **w pożarach budynków mieszkalnych**,
2) do tragicznych skutków pożarów najczęściej dochodzi **w sezonie grzewczym**,
3) **najliczniejszą grupę ofiar śmiertelnych w pożarach (około 50%) stanowią osoby powyżej 55 roku życia**,
3) istotny odsetek pożarów występuje **w nocy**.

Rodzaj budynku	jednorodzinny	Wielorodzinny
Ilość pożarów z ofiarami śmiertelnymi	2	7

ILOŚĆ OFIAR ŚMIERTELNYCH, KTÓRE ZGINĘŁY NA TERENIE POWIATU OSTRÓDZKIEGO W POŻARACH W CIĄGU OSTATNICH 10 LAT

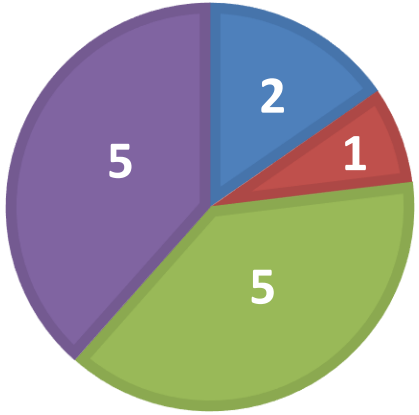

Wiek 1-20 Wiek 21-40 Wiek 41-60 Wiek 61-80

Celem nowych przepisów jest wprowadzenie rozwiązań umożliwiających wczesne wykrycie pożaru oraz skuteczne zaalarmowanie mieszkańców o zagrożeniu (działających również w porze nocnej, w trakcie snu).

PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA
PREWENCJA SPOŁECZNA
PSP
ZAMONTUJ CZUJKĘ
W SWOIM MIESZKANIU!
NIE WIESZ JAK TO ZROBIĆ?
SKONTAKTUJ SIĘ Z NAJBLIŻSZĄ JEDNOSTKĄ PSP!
WWW.GOV.PL/KGPSP
tel. 531-160-237 Pion kontrolno-rozpoznawczy Komedy Powiatowej PSP w Ostródzie

Charakterystyka tlenku węgla (CO)

Tlenek węgla powstaje w wyniku niecałkowitego spalania produktów zawierających węglowodory. Znajduje się on także w spalinach samochodowych czy dymie tytoniowym, może się wydobywać z piecyków gazowych i benzynowych generatorów prądu.

Nie wywołując efektu drażnienia, łzawienia, duszenia, bez specjalnych urządzeń jest nie do wykrycia przez człowieka.

Charakterystyka tlenku węgla (CO)

Tlenek węgla to związek, który współzawodniczy z tlenem o przyłączenie się do hemoglobiny. Łączy go około 250 razy większe powinowactwo z hemoglobiną i dlatego wypiera tlen z hemoglobiny. Zajmując miejsce tlenu, tworzy z hemoglobiną karboksyhemoglobinę (COHb), która charakteryzuje się znacznie większą trwałością niż połączenie z tlenem. W rezultacie transport tlenu z płuc do tkanek jest drastycznie zmniejszony i dochodzi do niedotlenienia tkanek - hipoksji.

Działanie tlenku węgla dotyczy kilkunastu różnych obszarów ludzkiego ciała, lecz najbardziej negatywnie zaznacza on swoją obecność w narządach o największym zapotrzebowaniu na tlen (mózgu, sercu). Toksyczność czadu nie jest skomplikowana, nie tworzy on w organizmie toksyn, nie zatruwa organizmu złożonymi związkami chemicznymi, działa prosto i skutecznie, wypierając z narządów tlen, nie pozwalając na jego transport.

Objawy obecności tlenku węgla (CO)

Tabela 1. Stężenie tlenku węgla, objawy i czas wystąpienia (KG PSP, 2009 r.)

Stężenie CO	Objawy	Czas wystąpienia
100-200 ppm	lekki ból głowy, zawroty głowy, nudności	2-3 godziny
400 ppm	silny ból głowy, zaburzenia równowagi	1 godzina
800 ppm	silne zawroty głowy, wymioty, drgawki	do 45 minut
1600 ppm	wymioty, drgawki, śpiączka	do 20 minut
3200 ppm	wymioty, drgawki, śpiączka, zgon	do 15 minut
6400 ppm	wymioty, drgawki, śpiączka, zgon	do 3 minut

ZASADY ROZMIESZCZANIA CZUJEK DYMU

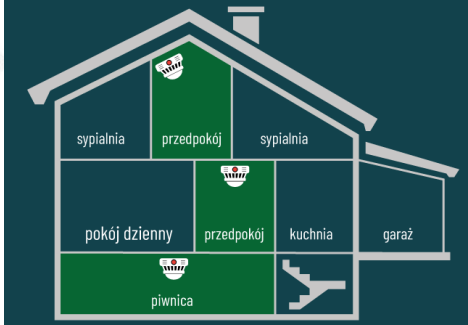

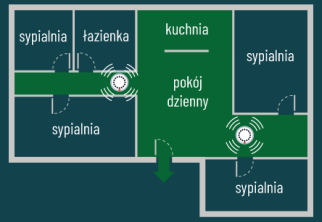

OCHRONA OPTYMALNA
(preferowane miejsce montażu czujek dymu)

W mieszkaniu i domu wielokondygnacyjnym należy umieścić **co najmniej jedną czujkę na każdym piętrze.**

Czujka dymu powinna być zamontowana **na korytarzu, w bezpośrednim sąsiedztwie sypialni.**

PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA

PREWENCJA SPOŁECZNA PSP

GDZIE UMIEŚCIĆ CZUJKĘ DYMU?

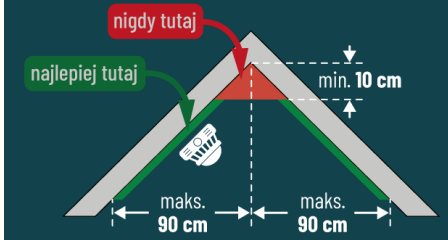

Na dwuspadowych i jednospadowych sufitach czujki dymu należy montować w obszarze do **90 cm** od najwyższego punktu (mierząc poziomo), przy zachowaniu minimalnej **10 cm** odległości od górnej krawędzi czujki do sufitu.

PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA

PREWENCJA SPOŁECZNA PSP

GDZIE UMIEŚCIĆ CZUJKĘ DYMU?
Najlepszym miejscem montażu czujki jest środek sufitu.
Z tego punktu jest najbliżej do każdego miejsca w pomieszczeniu.
SUFIT
min. 30 cm
min. 10 cm
maks. 30 cm od sufitu
MARTWY OBSZAR
najlepiej tutaj
nigdy tutaj
dopuszczalnie tutaj
ŚCIANA BOCZNA
PREWENCJA SPOŁECZNA
PSP
PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA

GDZIE NIE UMIESZCZAĆ CZUJKI DYMU?
na strychu
miejsce gdzie temperatura może spadać poniżej 0°C lub wzrosnąć powyżej 40°C
w łazienkach
wysoka wilgotność oraz para wodna mogą również powodować fałszywe alarmy
przy klimatyzatorach, oknach lub wentylatorach
przepływ powietrza może uniemożliwić dymowi dotarcie do czujki, co opóźni reakcję alarmu
strych
sypialnia
przedpokój
łazienka
pokój dzienny
przedpokój
kuchnia
garaż
piwnica
w kuchni
umieszczenie czujki zbyt blisko kuchenki, może prowadzić do fałszywych alarmów spowodowanych przez parę wodną lub dym podczas gotowania
w garażu
spaliny samochodowe mogą wywoływać fałszywe alarmy
PREWENCJA SPOŁECZNA
PSP
PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA

GDZIE UMIEŚCIĆ CZUJKĘ TLENKU WĘGLA?
SUFIT - czujkę tlenku węgla można umieścić w tej strefie
30 cm
100 cm
100 cm
30 cm
15 cm
15 cm
15 cm
15 cm
ŚCIANA - czujkę tlenku węgla można umieścić w tej strefie
ŚCIANA - czujkę tlenku węgla można umieścić w tej strefie
100 cm
100 cm
300 cm
300 cm
PREWENCJA SPOŁECZNA
PSP
PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA

GDZIE UMIEŚCIĆ CZUJKĘ TLENKU WĘGLA?
SUFIT SKOŚNY
60 cm
MARTWY OBSZAR
(ograniczona cyrkulacja powietrza)
nie umieszczaj czujnika
we wskazanym obszarze
30 cm
15 cm
CO
od 150 cm do 200 cm
(od podłogi) - na wysokości
głowy dorosłego człowieka
od 100 cm do 300 cm
(od urządzeń, które mogą
być potencjalnym źródłem
emisji tlenku węgla)
SUFIT PŁASKI
PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA
PREWENCJA SPOŁECZNA
PSP

GDZIE UMIEŚCIĆ CZUJKĘ TLENKU WĘGLA?
SYPIALNIA
CO
KAWALERKA
od 70 cm do 100 cm
(od podłogi)
PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA
PREWENCJA SPOŁECZNA
PSP

Dziękujemy za uwagę!

CZUJKA
na straży Twojego
bezpieczeństwa!